

S SMUČMI NAD DOLINO HÜTTWINKLTAL

SMUKI PO OZEBNIKIH

ANDREJ ZORČIČ

Lanska s snegom slabo založena zima me je spodbudila, da sem začel ponovno razmišljati o višjih in zato boljše zasneženih avstrijskih Alpah. Visokih Tur ekstremni smučarji ne oblegajo tako zelo kot gore nad Chamonixom, so pa zato nekajkrat bližje in ponujajo lepo število za smučarje zanimivih lednih smeri in ozebnikov. Kot drugje v Alpah so tudi tukaj domači smučarji presmučali večino najlepših in najbolj markantnih smeri, kot so ozebnik Pallavicini in ozebnik Bernerrinne v Grossglocknerju ter severne stene Wiesbachhorna, Sonnblicka, Hochfernerspitze in Scharecka, če naštejemo le nekatere.

Ko sva z Dejanom konec aprila smučala po grapi v severni steni Malega koritniškega Mangarta, sva na žalost ugotovila, da je bila to za to leto zadnja resnejša smučarska tura v Julijskih Alpah, ki nama jo je še uspelo izpeljati. Potem ko sem sam presmučal razmeroma enostavno severovzhodno pobočje Scharecka in ugotovil, da so razmere dobre, sem prepričal tudi Marka, da bi poskusila v severni steni. Osrednji ozebnik je bil prvič presmučan v šestdesetih letih, zatem pa še večkrat, tako da je danes že kar klasična smer. Spust po ozebniku ni skrajno zahteven, ocenjen je s spodnjo peto težavnostno stopnjo, kar pa seveda ne pomeni, da je enostaven. Odkar je na ledeniku na južni strani gore smučišče, je tura postavljena na glavo, saj te žičnica pripelje skoraj na vrh Scharecka, nazaj čez steno pa se vračaš peš. Z vrha do roba stene pada položen ledenik.

POVPREČNA STRMINA 45 STOPINJ

Prvi zavoji v skorjastem snegu so bili nekoliko nerodni. Potrudila sva se do roba in brez posebnih težav našla ozek prehod v ozebnik, saj vstop v smer na vrhu zapira širok serak. Ustavila sva se in snela smuč. Sneg je bil poleđen, zato sva se odločila, da počakava na opoldansko sonce, ki ga bo zmeščalo. Lanska smrtna nesreča avstrijskega smučarja v istem ozebniku je več kot zgovoren dokaz, da spusta ne smemo podcenjevati. Opazovala sva navezo, ki se nama je bližala, in ugotovila, da naju le nekaj deset metrov nižje čaka petnajst metrov visoka skalna stopnja.

Močno majsko sonce je kmalu opravilo svoje. Odpeljala sva se do stopnje. Le s težavo sem v hudo preperelo skalo zabil dva klina. Sidrišče je bilo preslabo, da bi se enostavno spustila ob

Vzpon v severni steni Sonnblicka

vrvi. Ker skale pod nama niso bile pretirano strme, sva se odločila, da najino sedemmilimetrsko vrv pritrdiva, potem pa navzdol plezava ob njej. Z derezami na smučarskih čevljih in s smučmi na nahrbtniku je bilo plezanje po skali sila nerodno, a sva se kljub temu hitro privadila na sneg. Vrv sva pustila pritrjeno za povratek.

Pod nama se je odprl lep, šeststo metrov visok ozebnik s povprečnim naklonom petinštrideset stopinj. Sneg nižje je bil že kar premehak in bi bilo smučanje že prav naporno; po drugi strani pa bi bila možnost zdrsa zaradi predirajočega se snega zelo majhna. V ozebnik je na vsake toliko časa priletel kakšen kamen. Ob tem sem premišljeval, da bova morala biti ob povratku pazljiva, da naju padajoče kamenje ne bi zadevalo.

Pa naju ni. Popoldne sva turo uspešno končala.

Čez teden dni sva bila v Markom ponovno na istem vrhu, pridružil pa se nama je še Dejan. Namenili smo se presmučati smer Arnold - Aberlercher - Winkler, za katero nismo imeli podatka, da bi to že kdo storil pred nami. Ob smučanju po zlozmem zahodnem grebenu smo upali, da bomo smer z vrha našli in da je dovolj zasnežena.

Zavili smo desno z grebena v severno steno, v širok snežni lijak. Nižje smo bili, večji je bil naklon in ožje je bilo snežišče. Prišli smo do ključnega dela spusta, sto metrov visokega in petinpetdeset stopinj nagnjenega pobočja, ki se pri koncu zelo zoža in konča v skalni steni, tako da se ne vidi prehoda naprej.

Dejan se je prvi odločil in odšel v izvidnico. Odpeljal je do dna in sporočil, da je našel prehod. Po snežni polici smo prečili levo v ozebnik, ki nas je pripeljal pod steno.

Ob vzponu nazaj čez greben na južna pobočja so nas bombardirali plazovi novo zapadlega mokrega snega in kamenja, zatem pa se je razbesnela še nevihta s sodro in dežjem, tako da je bil zaključek dneva prav pester.

SMUČANJE PO TOBOGANU

Deževalo je, napoved za naslednji dan pa je bila dobra, ko sva se zvečer z Dejanom pripeljala v Kolm - Saigurn, izhodišče za vzpone v severni steni Sonnblicka. Bil je četrtek, zato v koči ni bilo gostov; družbo so nama delali le oskrbnik in njegova družina. Zjutraj sva še v temi zapustila kočo. Pričakalo naju je jasno in hladno jutro. Pot pod steno sem poznal že od lani, ko sva z Jasno poskusila presmučati ozebnik, vendar nisva imela sreče s snežnimi razmerami in sva se obrnila. Hoja med nešteti potočki in slapovi je bila prav slikovita, na žalost pa nisva imela kaj dosti časa za razgledovanje, za kar sta poskrbela težka

nahrbtnika, ki sva ju tvorila, in razmišljanje, kako naj se odločiva: za strmi osrednji ozebnik ali zmernejši ozebnik v desnem delu stene. Ko pa se je dodobra zdanilo, je postala odločitev prav enostavna. S prvim ciljem ni bilo nič, saj se je že na daleč videlo, da je ozebnik zaradi ogromnih jarkov, nastalih od padajočega kamenja in ledu, nemogoče presmučati. Morda bi nama to uspelo kakšen mesec prej.

Odločila sva se, da bova šla v ozebnik, ki pada čez severno steno s škrbine Pilatusscharte. Po uri in pol hoje sva prišla na težko pričakovani ledenik pod steno. Preobula sva se v smučarske čevlje in nahrbtnika sta bila v trenutku za nekaj kilogramov lažja. Pod ozebnikom sva si nataknila dereze in se kar se da hitro vzpenjala, dokler je bila stena še v senci, ki naju je varovala pred kamnitimi izstrelki, kajti kakor hitro posije sonce, stena oživi.

Višje sva bila, večji je bil naklon. V vrhnjem delu je dosegel petdeset stopinj. Pod robom stene sva se ustavila in v sneg skopala polico, na kateri sva pustila smuči, saj je bilo zadnjih petnajst metrov kopnih, tako da sva se na rob lahko povzpela le peš.

Kakor sva malo prej v senci hitela navzgor, sva potem uživala v razgledu in čakala, da sonce zmehta poledenelo strmino.

Čez dve uri sva stopila na smuči. Ozebnik je bil podoben velikemu toboganu - zgoraj je bil strm, nižje pa je strmina polagoma popuščala. Pri smučanju naju je oviral globok jarek, ki je delil ozebnik na dve polovici, vendar sva še vseeno našla dovolj prostora za smuko. V spodnjem delu nama je pod smučmi nekajkrat zaropotalo, ko sva vozila po tenki plasti novo zapadlega snega. Na koncu naju je čakal še kratek skok čez krajno poč in ozebnik je bil za nama.

Pod steno sva se ustavila in gledala v osrednji ozebnik - kdo ve, morda se srečamo naslednjo pomlad.

TRI SMERI V VISOKIH TURAH

Spomladi leta 1993 smo v Visokih Turah presmučali naslednje smeri:

- Schareck - Osrednji ozebnik v severni steni:
V -, 700 m
Smučala: Marko Paternu in Andrej Zorčič 30. 5. 1993
- Schareck, smer Arnold-Aberfercher-Winkler v severni steni:
V, 600 m, prehod S6
Smučali: Marko Paternu, Dejan Ogrinec in Andrej Zorčič 6. 6. 1993
- Sonnblick; ozebnik s škrbine Pilatusscharte v severni steni:
V -, 500 m
Smučala: Dejan Ogrinec in Andrej Zorčič 17. 6. 1993.

Smučanje v severni steni Sonnblicka Foto: Dejan Ogrinec

